مجله‌ی غدد درون‌ریز و متابولیسم ایران
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی ـ درمانی شهید بهشتی
دوره‌ی نهم، شماره‌ی ۳، صفحه‌ی ۳۲۵ (آذر ۱۳۸۶)

نامه به سردبیر

در مطالعه‌ای که توسط محمدی و همکاران در مجله‌ی علمی شماره‌ی ۲، شهریور سال ۱۳۸۶ با عنوان «اثر ترمیمی وانادیوم بر سلول‌های بتای پانکراس در موش صحرایی مبتلا به دیابت نسبتاً شدید قندی تجربی» نکته‌هایی به نظر می‌رسد که توجه به آنها ممکن است در انجام مطالعه‌های بعدی کارگشا باشد.

۱. در قسمت مواد و روش‌ها ذکر شده که میزان آب مصرفی حیوانات اندازه‌گیری شده است اما میزان آب مصرفی در حیوانات گروه شاهد دیابتی (گروه III) نشان داده نشده است تا مبنای مقایسه قرار گیرد.

۲. با توجه به یافته‌های ارایه شده در جدول ۳ این مقاله می‌توان نتیجه گرفت که میزان مصرف آب در حیوانات درمان شده با سولفات وانادیوم کمتر از حیوانات درمان نشده بوده است. ثانیاً با توجه به کاهش میزان مصرف آب با غلظت‌های بالاتر سولفات وانادیوم، مقدار وانادیوم دریافتی توسط حیوان از دوزهای پایین کمتر بوده است (نمودار).

۳. تجربه نشان داده است که حل کردن وانادیل سولفات در آب به ویژه در غلظت ۱ میلی‌گرم در میلی‌لیتر و بالاتر محلول اسیدی با pH ۳/۵-۳ تولید می‌کند، که ممکن است یکی از دلایل کاهش میزان آب مصرفی توسط حیوانات باشد. نکته‌ی حایز اهمیت در این رابطه کاهش معنی‌دار مصرف آب در موش‌های سالم دریافت کننده‌ی وانادیوم است. به نظر می‌رسد استفاده از راه‌های مناسب دیگری برای رساندن دوز مورد نظر سولفات وانادیوم به حیوان در مداخله‌های آزمایشگاهی باید مد نظر قرار گیرد.

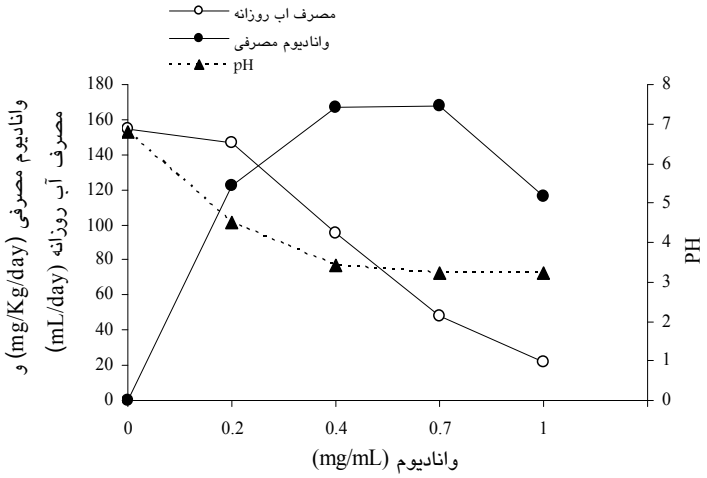

میزان مصرف آب (روزانه) و سولفات وانادیوم مصرفی (میلی‌گرم به ازای هر کیلوگرم وزن بدن در روز) که از داده‌های مقاله‌ی ذکر شده استخراج شده است و تغییرات pH آب آشامیدنی در غلظت‌های مختلف سولفات وانادیوم

دکتر اصغر قاسمی
لیلا صید مرادی

مرکز تحقیقات غدد، پژوهشکده‌ی غدد درون‌ریز و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی ـ درمانی شهید بهشتی؛ **نشانی مکاتبه:** تهران، صندوق پستی ۴۷۶۳-۱۹۳۹۵، دکتر اصغر قاسمی
e-mail: ghasemi@ endocrine.ac.ir

[Downloaded from ijem.sbmu.ac.ir on 2026-11-17]